

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE
PODSTAWOWEJ NR 16 W GDYNI**

1. PSO jest zgodny ze statutem szkoły i zawartym w nim szkolnym systemem oceniania z przedmiotów edukacyjnych.
2. PSO jest zgodny z podstawą programową dla klas IV, VI, V i VII, VIII.
3. Podczas procesu edukacji polonistycznej uczeń jest oceniany za różne wytwory swej pracy. Przepisano im odpowiednią wagę:

Lp.	Formy pracy ucznia:	Waga	Uwagi
1.	Prace klasowe	5	
2.	Sprawdziany	4	
3.	Kartkówki	3	
4.	Ćwiczenia stylistyczno - - redakcyjne	1 - 5	Zależy od : - poziomu nauczania - stopnia trudności - czasu przeznaczonego na wykonanie - stopnia zaawansowania danej umiejętności
5.	Technika głośnego czytania (w kl. IV)	2	
6.	Czytanie analityczne różnych tekstów kultury	4-5	
7.	Prowadzenie zeszytu	1	
8.	Ćwiczenia na lekcji	1-2	
9.	Wypowiedzi ustne na lekcji	2	
10.	Udział w konkursach	1-5	Zgodnie z WSO
11.	Recytacje	3	
12.	Działania o charakterze artystycznym	1-2	
13.	Dyktanda	2	
14.	Przygotowanie do lekcji	2	Uczeń 5 razy w okresie klasyfikacyjnym może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji. Kolejne nieprzygotowania skutkują otrzymaniem ocen niedostatecznych

4. Oceniane formy literackie (ćwiczenia stylistyczno-redakcyjne) to:

- a) ogłoszenie
- b) zaproszenie
- c) podziękowanie
- d) dedykacja
- e) życzenia
- f) opis, m.in. przeżyć bohatera
- g) dialog
- h) opowiadanie twórcze i odtwórcze
- i) list
- j) streszczenie
- k) charakterystyka
- l) rozprawka
- ł) przemówienie
- m) podanie
- n) życiorys / CV
- o) list motywacyjny
- p) wywiad
- r) sprawozdanie
- s) recenzja
- t) tekst o charakterze argumentacyjnym

5. Zgodnie z WSO uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej i dopuszczającej z pracy klasowej i sprawdzianu na opisanych w statucie szkoły zasadach.

6. Nie poprawia się ocen uzyskanych za ćwiczenia wykonywane na lekcji.

7. Nauczyciel określa sposób napisania pracy klasowej/ sprawdzianu przez osoby nieobecne po ich powrocie do szkoły.

8. Nauczyciel uzasadnia ocenę w wybranej przez siebie formie.

9. Kryteria oceny prac stylistyczno-redakcyjnych w klasach IV – VI

- 1) Kryteria oceniania prac stylistyczno-redakcyjnych uwzględniają zalecenia CKE.
- 2) Za dłuższe ćwiczenie stylistyczno-redakcyjne uczeń może otrzymać maksymalnie 10 punktów.
- 3) W II semestrze klasy VI nauczyciel może rozszerzyć kryteria oceniania pracy, uwzględniając zasady dotyczące klas VII – VIII.

4) Praca stylistyczno - redakcyjna jest oceniana wg następujących kryteriów:

Lp.	Nazwa kryterium	Maksymalna liczba punktów	Uwagi
I	realizacja tematu	4 p	
II	kompozycja	1 p	
III	styl	1 p	
IV	język	2 p	*
V	ortografia	1 p	dopuszczalne 3 błędy*
VI	interpunkcja	1 p	dopuszczalnych 5 błędów*

* liczbę dopuszczalnych błędów ustala nauczyciel, uwzględniając stopień trudności pracy, objętość pracy, czas przeznaczony na jej napisanie, poziom edukacyjny

- 5) Krótkie formy wypowiedzi (np. ogłoszenie, zaproszenie itp.) są oceniane wg odrębnych kryteriów każdorazowo tworzonych przez nauczyciela.
- 6) Uczeń powinien napisać pracę o objętości wskazanej przez nauczyciela.
- 7) Jeśli praca stylistyczno - redakcyjna nie spełnia warunku objętości wskazanej przez nauczyciela, nie ocenia się kryteriów: język, ortografia, interpunkcja.
- 8) Jeśli praca nie realizuje tematu, uczeń we wszystkich kryteriach otrzymuje 0 p.
- 9) W ocenie poprawności ortograficznej w wypowiedziach pisemnych uczniów uwzględnia się, w miarę możliwości, zalecenia i dostosowania zawarte w opinii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w postaci:
  - a) wydłużonego czasu przeznaczonego na pisanie (o czas przerwy międzylekcyjnej);
  - b) zwiększenia limitu błędów - zgodnie z komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

10. Kryteria oceny prac stylistyczno-redakcyjnych w klasach VII – VIII.

- 1) Prace stylistyczno - redakcyjne w klasach VII - VIII są oceniane wg klucza podanego przez CKE w „Informatorze o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od r. szkolnego 2024/25”.
- 2) Nauczyciel dostosowuje szczegółowe kryteria i wagę dla każdego ćwiczenia stylistyczno - redakcyjnego pisanego przez uczniów.
- 3) Za pracę uczeń może otrzymać maksymalnie 20 punktów.
- 4) Praca jest oceniana wg kryteriów:

Lp.	Nazwa kryterium	Maksymalna liczba punktów
I	Realizacja tematu	2 p
II	Elementy twórcze <i>lub</i> elementy retoryczne	5 p
III	Kompetencje literackie i kulturowe	2 p
IV	Kompozycja	2 p
V	Styl	2 p
VI	Język	4 p
VII	Poprawność ortograficzna	2 p
VIII	Poprawność interpunkcyjna	1 p

I. Realizacja tematu wypowiedzi:

- Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:
- wypowiedź jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu;
  - w wypowiedzi ujęte zostały wszystkie kluczowe elementy tematu, np. czy uczeń w odpowiedni sposób odwołał się do lektury wskazanej w poleceniu;
  - wypowiedź jest w całości na temat.

II. Elementy twórcze / Elementy retoryczne:

Elementy twórcze w wypowiedzi o charakterze twórczym (np. opowiadanie).

- Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:
- narracja w opowiadaniu jest konsekwentnie prowadzona;
  - wydarzenia są logicznie ułożone;
  - fabuła jest urozmaicona, np. czy zawiera elementy typowe dla opowiadania, takie jak: zwroty akcji, dialog, puenta;
  - lektura wskazana w poleceniu została wykorzystana pobieżnie, czy w sposób ciekawy i twórczy.

Elementy retoryczne w wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym (np. rozprawka).

- Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:
- argumentacja w pracy jest wnikliwa;
  - argumenty są poparte właściwymi przykładami;
  - argumenty są przedstawione w sposób uporządkowany, np. od najbardziej do najmniej ważnego albo są zapisane w porządku argument – kontrargument.

III. Kompetencje literackie i kulturowe

- Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:
- uczeń wykorzystał znajomość lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (a także innych tekstów – jeżeli polecenie tego wymagało) w sposób funkcjonalny, tzn. np. czy przywołał w pracy takie wydarzenia albo omówił takie wątki, które istotnie wspierają jego tok rozumowania albo dobrze ilustrują to, o czym pisze;
  - uczeń, pisząc np. o wydarzeniach z danej lektury, nie popełnił błędów, np. nie pomylił imion postaci, nie przypisał postaciom cech, których nie posiadają, bądź nie wymyślił wydarzeń, których w lekturze nie ma.

IV. Kompozycja tekstu

- Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:
- kompozycja wypowiedzi jest zgodna z formą wskazaną w poleceniu, np. czy rozprawka zawiera wstęp, rozwinięcie i zakończenie, a list – zwrot do adresata, wstęp, rozwinięcie, zakończenie i zwrot pożegnalny;
  - wypowiedź jest spójna, tzn. czy jest napisana w taki sposób, że łatwo się ją czyta dzięki np. jasnym powiązaniom wewnątrz zdań oraz między zdaniami i akapitami tekstu;
  - wypowiedź jest logiczna, tzn. czy jest zbiorem uporządkowanych myśli;
  - wypowiedź jest podzielona na odpowiednio wyodrębnione graficznie akapity, z których każdy stanowi logicznie zorganizowaną, zwartą całość.

V. Styl

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in., czy:

- styl wypowiedzi jest odpowiedni do jej treści i formy, tzn. np. czy uczeń nie napisał rozprawki, stosując słownictwo charakterystyczne dla stylu potocznego w odmianie mówionej;
- styl wypowiedzi jest jednolity, tzn. czy uczeń konsekwentnie posługuje się jednym, wybranym stylem, a jeżeli miesza różne style w wypowiedzi – to czy jest to uzasadnione (czy czemuś to służy).

VI Język

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel będzie rozważał m.in.:

- czy uczeń poprawnie użył w wypowiedzi różnych rodzajów zdań i bogatej leksyki (np. frazeologizmów, wyrazów rzadziej używanych w języku polskim), czy też ograniczył się do najprostszych środków językowych;
- czy środki językowe, których użył uczeń, pozwalają mu zrealizować temat w sposób swobodny i precyzyjny, czy też pobieżny, sprawiający trudność w zrozumieniu tekstu.

W ocenie nauczyciel uwzględni również liczbę wszystkich błędów językowych, które uczeń popełnił w wypowiedzi. Oceniając język wypowiedzi, nauczyciel najpierw oceni zakres użytych środków językowych, a następnie – ich poprawność. Ostateczną liczbę punktów ustali na podstawie oceny obu tych aspektów.

VII. Ortografia

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów ortograficznych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

VIII. Interpunkcja

Oceniając wypowiedź ucznia w tym kryterium, nauczyciel uwzględni liczbę błędów interpunkcyjnych, które uczeń popełnił w wypowiedzi.

Uwagi dodatkowe :

- 1) Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
- 2) Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź nauczyciel przyzna 0 pkt.
- 3) Za utwór literacki w wypracowaniu nie uznaje się powieści obrazkowej, mangi, scenariusza filmowego, gry komputerowej.
- 4) Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, nauczyciel oceni ją na 0 pkt.
- 5) Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), nauczyciel przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
- 6) Jeżeli wypowiedź nie spełnia kryterium objętości (nie zawiera właściwej liczby słów) określonej przez nauczyciela, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/ elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach nauczyciel przyzna 0 punktów.

7) Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego ucznia, napisana przez osobę trzecią, wówczas praca jest oceniona na ocenę niedostateczną. Możliwość poprawy takiej pracy nauczyciel rozstrzyga indywidualnie.

8) W ocenie poprawności ortograficznej w wypowiedziach uczniów uwzględnia się, w miarę możliwości, zalecenia i dostosowania zawarte w opinii Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w postaci:

- a) wydłużonego czasu przeznaczonego na pisanie (o czas przerwy międzylekcyjnej);
- b) zwiększenia limitu błędów - zgodnie z komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty w danym roku szkolnym.

9) Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.

10. **Lektury:**

Klasy IV–VI

Lektury obowiązkowe (pozycje książkowe poznawane w całości):

- 1) Jan Brzechwa, Akademia Pana Kleksa
- 2) Janusz Christa, Kajko i Kokosz. Szkoła latania (komiks)
- 3) Clive Staples Lewis, Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa
- 4) Ferenc Molnár, Chłopcy z Placu Broni
- 5) John Ronald Reuel Tolkien, Hobbit, czyli tam i z powrotem.

Klasy VII i VIII

Lektury obowiązkowe (pozycje książkowe poznawane w całości):

- 1) Charles Dickens, Opowieść wigilijna
- 2) Aleksander Fredro, Zemsta
- 3) Aleksander Kamiński, Kamienie na szaniec
- 4) Adam Mickiewicz, Dziady część II
- 5) Antoine de Saint-Exupéry, Mały Książę
- 6) Juliusz Słowacki, Balladyna.

Krótkie utwory literackie poznawane w całości, utwory literackie poznawane we fragmentach i utwory poetyckie

- 1) Jan Kochanowski, wybór fraszek, wybrana pieśń, treny VII i VIII
- 2) Adam Mickiewicz, Reduta Ordona, Świtezianka, Pan Tadeusz (księgi: I, II, IV, X, XI, XII)
- 3) Sławomir Mrożek, Artysta
- 4) Henryk Sienkiewicz, Latarnik, Quo vadis (fragmenty) 5) Stefan Żeromski, Syzyfowe prace (fragmenty)